

Overweging 28 juni 2026 Thema: *De Heer te gast*
Lezingen: 2 Koningen 4,8-11.14-16a Matteüs 10,37-42

Inwoning

Vlak na de oorlog, mijn ouders waren pas getrouwd en mijn moeder net zwanger, kreeg mijn vader werk in Den Haag.

Er was woningnood en mijn vader en moeder hadden het niet breed.

Hun bezit was alleen een "Spaans ameublement", wat een mooie omschrijving was voor sinaasappelkistjes waar hun schaarse spullen in zaten. Mijn moeders tante, die Meta heette, had een klein kruidenierswinkeltje aan de rand van de Haagse binnenstad. Daar maakte zij "3 hoog achter", plaats en ruimte voor mijn ouders die uit Utrecht kwamen.

Mijn ouders gingen bij haar inwonen, zoals dat heet.

Het gaat bij het begrijpen van het woord "inwoning" vooral om het voorzetsel "in".

Dat maakt duidelijk dat er ruimte gemaakt wordt in de eigen beperkte

levenssfeer. Ruimte vrijmaken betekent niet altijd die ruimte zo maar te hebben.

Het was een keuze van Tante Meta om in dit geval mijn ouders toe te laten en het weinige wat zij had te delen. De door haar beschikbaar gestelde beperkte ruimte was voor mijn ouders al heel veel. Het was een plek voor henzelf en zo de kans om een eigen gezinsleven op te bouwen in een moeilijke tijd.

Als we inwoning omschrijven als: delen, gunnen, inschikken en ruimte geven,

krijgt het begrip inwoning een diepere betekenis, namelijk die van de

naastenliefde. Jezus zegt: *"Al wat u gedaan hebt voor een van uw medemensen hier, hoe onbelangrijk hij of zij ook was, dan hebt u dat voor Mij gedaan."*

(Mattheüs 25, 34-40) Anders gezegd: het is God die zo Gastheer wordt.

Het handelen van Tante Meta kwam bij me op naar aanleiding van het lezen van het schriftdeel uit het tweede boek "Koningen" die we zojuist hebben gehoord.

Het gaat in dit deel van het oude testament over een andere kranige vrouw,

namelijk de Sunammitische. Het is de vrouw die de profeet Elisa onderdak

verleende toen hij dat nodig had. De tekst laat zien dat het haar eigen keuze was om Elisa toelaten in haar huis. Ze had hem kunnen negeren

of zelfs weg kunnen laten sturen.

Als we de beide verhalen over "in laten wonen" met de ogen van het hart

benaderen dan zien we in eerste instantie iets praktisch, iets dagelijks. Nemen

we meer tijd en laten we de situatie even bezinken dan licht er iets op van een

andere orde. Dan zien we dat beide vrouwen ruimte creëren onder hun eigen dak

voor hen die dakloos en onderweg zijn. Ze laten mensen toe, omdat die dierbaar zijn en niet om gewin of wederkerigheid.

Zo dient het huis van de beide vrouwen als metafoor voor de grondhouding van

de gastvrijheid die vanuit de liefde ontstaat. De Sunammitische vrouw wil zelfs een verdieping op haar huis bouwen voor de profeet Elisa.

Niet in de kelder, niet buiten op een grasveld in de regen, nee omhoog en wel op het dak.

In de psalmtraditie is de beweging omhoog en huisvesting beiden een symbolische verwijzing naar God.

Psalm 121 wat een “omhooggaande” psalm is dicht: *“Ik sla mijn ogen op naar de bergen. Vanwaar komt mijn hulp? Mijn hulp komt van de Heer”*.....

Psalm 125 ook een opgaande Psalm dicht:

“Als de Heer het huis niet bouwt, vergeefs zwoegen de bouwers.”

Deze beide vrouwen waarover we spreken, creëren ruimte voor God om iets te laten gebeuren in Zijn naam. Ze zijn zo gezegd zelf een huis, een ruimte die wordt bewoond door: “HIJ die er zijn zal”. Het is deze “inwoning van God” in de mens die in het dagelijkse leven de bedoeling is van zijn wil, het laat namelijk de gunnende liefde zien.

Als we dit beeld van de mens als huis voor de inwoning van God meenemen naar de Evangelielezing dan wordt het duidelijk dat Jezus niet iets onmogelijks of extreems eist, maar aansluit op de mogelijkheden die in ieder mens, ieder met zijn eigen gaven reeds gegeven zijn.

Ja zeker,.... een gelovig mens snapt heus wel wat Jezus bedoelt, maar we zitten steeds in de knoop met onze materiele welvaart, met onze familie en het dienen van de wereld. Elke keer worden we verzocht.

Het is niet de eerste keer dat Jezus zijn discipelen en ons helder maakt dat we maar één Heer kunnen dienen. Want hoe moeilijk is het om gastvrij te zijn voor mensen die uit de oorlog, uit de armoede en of uit geweldige vervolging komen? Waarom willen we in onze rijke samenleving hen geen plaats geven en delen van dat wat er is?

Jezus stelt dat het gaat over wat ons motief van ons handelen is.

Jezus maakt op deze manier duidelijk dat het niet alleen gaat om grote dingen want een glas koud levend water¹ kan al genoeg zijn. Nee ...bij het serieus nemen dat God ons geschapen heeft en dat God ons ziet als zijn evenbeeld borrelt de verwachting op dat wij ook handelen als God zelf.

Als we ons van Gods inwoning bewust zijn, als zijnde een afspiegeling van Hem, bevestigen we onze getrouwheid - ons JA aan God - dat ons handelen doet vanuit de liefde. Het is deze heilzame weg van de liefde die het motief is voor de Gastvrijheid.

Het is deze weg die als gevolg heeft dat God in ons woning wil hebben.

Op de keper bekeken is het begrip van “de inwoning van God” niet hoog theologisch..... maar heeft heel vaak zijn onderdak in mensenwerk die rechtstreeks uit het hart komt. Uit het hart van een Tante Meta, van degenen die maaltijden rondbrengen, van mensen die vragen hoe het met je gaat en oprecht aandacht voor de ander hebben, van hen die voor je bidden... Kijk maar om u heen,... u zou ze zo maar kunnen zien en ontmoeten... Het is een vorm van de deur voor elkaar - maar vooral voor “de onbekende Ander” - openen.

¹ Hierbij verwijst Jezus naar zijn gesprek met de Samaritaanse vrouw aan de bron van Jacob.

Ik denk dat het gaan op de weg van de gastvrijheid de enige manier voor ons is om de Messias te kunnen herkennen als Hij zich aan ons openbaart. Zowel in het hier en nu; in de ander/de medemens en op het moment dat definitief de hemel op aarde zich zal voltrekken. Amen

Wilfried Temme, werkgroep Woord- en Communievieringen